

Z a p i s n i k
s nastavka glavne rasprave kod Županijskog suda u Zagrebu
od 22. veljače 2008. godine

Prisutni:

Kazneni predmet:

Predsjednik vijeća – sudac:
mr. sc. Marin Mrčela

Tužitelj: Županijsko državno odvjetništvo u
Zagrebu

Član vijeća - sudac:
Siniša Pleše
Jasna Pavičić
Dopunski sudac:
Zdenko Posavec

Optuženik: I optuženi Rahim Ademi i dr.
Zbog krivičnog djela iz članka 120. stavak
1. OKZRH

Zapisničar: Draženka Mraović

Broj Državnog odvjetništva: K-DO-349/05

Predsjednik vijeća otvara zasjedanje u 09,30 sati.

Utvrđuje se da su na nastavak glavne rasprave pristupili:

- 1) Tužitelj: Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika – Antun Kvakana
- 2) Punomoćnik oštećenika:
- 3) Optuženi: I optuženi Rahim Ademi, II optuženi Mirko Norac
- 4) Branitelj: branitelj I optuženika – odvjetnica Jadranka Sloković, branitelj II optuženika – odvjetnik Željko Olujić i odvjetnik Vlatko Nuić
- 5) Svjedoci:
- 6) Tumač: Mirna Jermić-Kovačićek i Toni Luburić

Za nastavak glavne rasprave ispunjene su sve zakonske pretpostavke pa ista ima biti nastavljena ispitivanjem svjedoka kao što je to i odlučeno.

Za danas je predviđeno ispitivanje svjedoka čije ispitivanje se obavlja putem tumača uz simultano prevođenje. Prevođenje obavlja simultani prevoditelj za engleski jezik Mirna Jermić-Kovačićek i Toni Luburić.

U sudnicu se poziva svjedok Klaus Byrjalsen.

Svjedok **KLAUS BYRJALSEN**, sin Nils Piter, rođen 10. srpnja 1960., policajac, s prebivalištem u [REDACTED], nesrodan s I i II optuženicima.

Predsjednik vijeća upozorava svjedoka u smislu članka 324. stavak 1. ZKP-a da je dužan iznijeti sudu istinu i sve što mu je o predmetu poznato te ga upozorava da je lažno svjedočenje kazneno djelo, a u smislu članka 236. ZKP-a da nije obvezan odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili svoga bliskog rođaka teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progonu.

Svjedok izjavljuje da je upozorenje razumio te navodi:

„Kada mi je predočeno zbog čega sam pozvan, navodim da sam ja bio pripadnik civilne policije UN-a stacionirane u Gračacu. Vezano uz događanja u Medačkom džepu UNPROFOR je oformio timove za pretraživanje čiji članovi su bili iz Danske, Švedske, Kanade i Norveške. Mi smo imali više sastanaka gdje smo dogovorili na koji način ćemo postupati, kako ćemo provoditi istraživanje, a osnovna zadaća nam je bila da pronađemo žrtve. Ja sam kao administrator tog postupka imao zadaću da svi timovi rade na isti način. Imali smo, kao što sam rekao više sastanaka i sa kanadanima i nama su zapravo kanadani bili nadređeni. Kanadani su nam osigurali vozila, liječnika, kamermane i općenito zaštitu. Prije nego što smo ušli na teren mi smo pokušali pronaći ljude, izbjeglice koji bi nam mogli pomoći kad uđemo u teren, radi identificiranja ljudi ili objašnjavanja gdje se to nalazi. Uspjeli smo naći samo jednog muškarca koji je išao s nama.

Ja ne znam što se dešavalo između kanadskog bataljuna i Hrvatske vojske. Znam samo da su bili pregovori UNPROFOR-a i Hrvatske vojske i da se naš odlazak stalno odgađao. Mi smo u područje na kraju ušli iz Metka, a UN policija u Gračacu je bila mjesno nadležna za područje Metka. Zapovjednik te naše operacije bio je kanadski bojniki King, a mi smo u područje ušli negdje sredinom 09. mjeseca 1993. godine, danas se datuma točno ne sjećam jer je od događaja dosta prošlo. Bojniki King nam je rekao da moramo još čekati, taj ulazak se stalno odgađao, a dok smo čekali prolaz, mi smo čuli eksplozije koje dolaze iz Medačkog džepa, a po mojoj ocjeni to je bilo iz najudaljenijeg mjesta od nas, što mislim da je nekad bila crta bojišnice. Nama su kanadani rekli da su imali jedan ili dvije izmjene vatre sa Hrvatskom vojskom, ali ja to osobno nisam vidio. Dok smo čekali, vidjeli smo vatru i dim kako se diže, udaljeno od nas. Na tom mjestu je mnogo malih sela, zaseoka i kad smo ušli mi nismo našli nikog živog osim kokoši. Sve kuće su bile uništene, a veće domaće životinje su bile ubijene. Ne mogu se danas sjetiti imena sela. Sjećam se da kad smo krenuli u pregled, u prizemlju jedne izgorjele kuće našli smo dva leša. Doktor je rekao da je riječ o ženama, ja sam osobno pretpostavio da su izgorjele zajedno s kućom. Mi smo htjeli tamo napraviti kompletnu kriminalističku obradu, ali nismo imali sredstava za to, tako da smo napisali pet ili šest strana nečeg što smo nazvali „lokacija 1“, a u normalnim okolnostima taj izvještaj bi imao 100 strana. Te leševe smo odnijeli u medačku školu i tamo smo ih predali UNPROFOR-u i srpskim vlastima.

Poznato mi je da je hrvatska strana predala nekoliko tijela.

U nastavku pretraživanja, ono se obavljalo tako da su nam kanadani javili ono što su našli i onda bi mi tamo došli, sjećam se da sam vidio tijelo mrtve žene čije su ruke bile svezane iza leđa. Teško je bilo utvrditi uzrok smrti jer je tijelo neko vrijeme bilo na otvorenom i bilo je u stanju raspadanja. Znam da prvog dana nismo našli puno. Ukupno smo našli 22 leša za koje postoje podaci da ih je našao UNPROFOR. Na

tom području ja sam bio od sredine rujna pa do 01. listopada kad sam otišao u Sarajevo. U tom vremenskom razdoblju sam skoro svaki dan bio u Medačkom džepu.

Na čitavom području kojeg smo pregledali nije bilo niti jedne cijele zgrade. Ja nisam vojni stručnjak, ali meni je izgledalo kao da su neke zgrade srušene miniranjem iznutra pa sam zaključio da je to bilo nakon prestanka borbi. Zgrade koje pogodi granata izvana, barem tako ja mislim, bi trebale imati tragove pogotka, a i dio materijala bi se raspao prema unutra. Međutim, većina ovih zgrada koje sam ja vidio su bile takve da su dijelovi zidova ili čitavi zidovi bili prema van, izvan zgrade. Ja ponavljam da nisam stručnjak, ali kanađani su sve to slikali.

Dodajem da smo mi kad smo ušli sreli Hrvatske vojnike s kojima smo razgovarali i nije bilo nikakvih problema, meni se činilo da se oni još nisu niti povukli. Sjećam se da je na tri ili četiri kuća bio nekakav natpis i onda su nam prevoditelji rekli da piše „vratit ćemo se“, a u potpisu da je bio znak ustaša.

Također se sjećam da sam ja osobno bio prisutan kod pronalaska jednog leša starijeg muškarca koji je možda imao 60-70 godina, koji nije bio u mjestu, ležao je u jednom polju blizu šume, potrbuške. Ja nisam pisao izvješće samo sam vidio pronalazak tog leša. Znam da je bilo teško tamo utvrditi kako je poginuo, a tijelo je dopremljeno na mjesto gdje je srpski patolog vršio pregled tog tijela“.

Na pitanja zamjenika Glavnog državnog odvjetnika, Antuna Kvakana, svjedok odgovara:

„Kada sam rekao da za vrijeme čekanja smo čuli eksplozije, ja mogu reći da se sjećam da je to bilo rano poslijepodne, teško mi je reći koliko ih je bilo, ali je bilo rečeno da su te eksplozije razlog zašto ne ulazimo u Džep. Mi smo pretpostavili da se kuće uništavaju prije našeg ulaska i da je to razlog odgode.

Kada mi je predan moj iskaz koji sam dao haškim istražiteljima 15.09.1997. (list 730 spisa, 4. odlomak odozdo) gdje stoji da sam rekao da smo svakih pet minuta čuli eksploziju i da su trajale dok smo se vozili prema Donjem Selu, mislim više od sat vremena, odgovaram da je to točno, ja sam se događaja 1997. godine bolje sjećao nego danas, a svoju izjavu koju sam dao haškim istražiteljima od tada nisam niti vidio.

Dalje, odgovaram da mi nismo mogli obaviti kriminalističku obradu niti vezano uz uništavanje kuća jer nismo imali opreme. Zabilježili smo ono što smo vidjeli, rađene su i skice, a sve to je predano civilnoj policiji UN-a čije sjedište je bilo u Kninu.

Hrvatske vojnike koje sam vidio mi nisu izgledali kao regularna vojska, imali su dijelove uniforme na sebi i nekakve trake oko glave pa su izgledali kao Rambo, ali općenito su odavali ležerniji dojam, nisu mi izgledali kao disciplinirana vojska, a ne sjećam se kakve su oznake imali“.

Braniteljica II optuženika navodi da nema pitanja.

Na pitanje branitelja II optuženika, odvjetnika Vlatka Nuića, svjedok odgovara:

„Vezano uz sukob kanađana i HV_a znam da je to bilo na jednoj zaravni nedaleko od Medaka gdje su Hrvatski vojnici bili u zgradi preko ceste, to sam fotografirao, ali se ne sjećam kako se zove to mjesto.

Osim onog što sam rekao da sam vidio hrvatske vojnike, na nisam vidio drugih. Kada mi branitelj predočava moj iskaz (list 730, zadnji odlomak odozdo) gdje sam govorio da sam vidio 4-7 osoba odjevenih u sive uniforme s crnim neprobojnim prslucima i da takve uniforme do tada nisam vidio i da nisu bile iste kao uniforme redovne hrvatske policije ili vojske, a da su ti vojnici bili provokativni i pokazivali nam srednji prst. Mogu ponoviti da ako sam to tako rekao, tako je i bilo, događaja sam se 1997.g. bolje sjećao.

Na pitanje da li dva spaljena ženska leša smo pronašli u zgradi koju smo opisali kao kokošinjac, odgovaram da mislim da smo upotrijebili taj termin, a kad mi je predočeno da je to bio zatvor, odgovaram da smo pretpostavili da su one bile zatvorene tamo i da smo zato tako napisali. Ne sjećam se da smo našli novac, ali ako u izvješću piše da smo našli, onda jesmo.

Ova žena sa zavezanim rukama na leđima nije pronađena isti dao kao i dva izgorena leša. Kada mi branitelj predočava moj iskaz (list 732, 3. odlomak) gdje stoji da sam ja rekao da je izgledalo kao da su joj ruke bile svezane na leđima, a danas sam rekao da su bile svezane na leđima, odgovaram da je meni tada doista izgledalo kao da su joj ruke svezane na leđima“.

I i II optuženici navode da nemaju pitanja.

Na pitanje predsjednika vijeća, svjedok odgovara:

„Kada mi predsjednik vijećaj predočava da sam u iskazu spominjao imena sela Donje Selo, Drljiči, Čitluk, Rajčevići, navodim da sad kad mi čitate ta imena, sjećam ih se, ponavljam da sam se pojedinosti bolje sjećao 1997. godine nego danas“.

Nema primjedbi na iskaz svjedoka.

Svjedok potražuje trošak dolaska na glavnu raspravu.

Sud donosi:

r j e š e n j e

Isplatit će se trošak svjedoku.

Stranka se odriču prava na žalbu protiv rješenja pa se konstatira da je isto pravomoćno.

U 10,35 sati predsjednik vijeća određuje prekid glavne rasprave radi odmora i dolaska novog svjedoka, a nastavak se određuje za 12,00 sati

Nastavljeno u 12,00 sati.

U sudnici prisutni svi isti kao i prije prekida.